

Introductie op de Omgevingswet: Samen onze leefomgeving maken

Irma Dekker – Aan de slag met de Omgevingswet
Puck Moll – Aan de slag met de Omgevingswet
Thijs van Mierlo – LSA bewoners
Adam van Bergeijk – Vereniging NOV

Poll

Agenda

- *Introductie*
- De Omgevingswet: **Over wat voor wet hebben we het hier?**
- **Waar vind je alle informatie**, denk aan beleid en regels, in jouw leefomgeving?
- **'Participatie'**: Wat houdt het nu precies in en hoe kun je er als burger je voordeel mee doen?
- En als je **in actie** wilt komen: hoe pak je dat aan?
- *Vragen*

Poll

Omgevingswet: beschermen en ontwikkelen

- bereiken en in stand houden van **een veilige en gezonde fysieke leefomgeving** en een goede omgevingskwaliteit, én
- doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften

Met oog op

- *Duurzame ontwikkeling*
- *Bewoonbaarheid van het land*
- *Bescherming en verbetering van het leefmilieu*

De 4 verbeteringen

Minder en overzichtelijke regels, meer ruimte voor initiatieven en lokaal maatwerk en vertrouwen als uitgangspunt. Dat is waar de Omgevingswet voor staat. Het doel van een initiatief in de fysieke leefomgeving moet centraal staan in plaats van de vraag: 'mag het wel?'

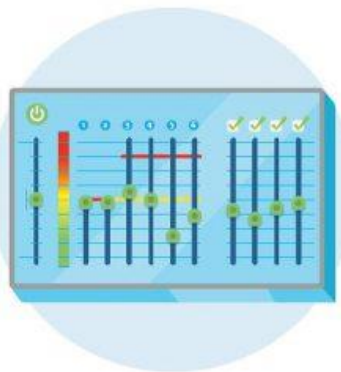
1 Inzichtelijk omgevingsrecht

Van een wirwar aan regels naar een inzichtelijk en voorspelbaar stelsel dat eenvoudig is in gebruik.

2 Leefomgeving centraal

Van een sectorale naar een samenhangende benadering van de leefomgeving in beleid, besluitvorming en regelgeving.

3 Ruimte voor maatwerk

Meer ruimte voor decentrale overheden voor gebiedsgericht maatwerk en het maken van eigen afwegingen.

4 Sneller en beter

Snellere en betere besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving.

Veranderingen door Omgevingswet

- Vergunningsaanvraag per activiteit, wordt sneller afgehandeld (8 weken)
- Belangrijke rol voor participatie
- Omgevingsoverleg wordt belangrijker (omgevingsdialoog)
- Gemeente en Waterschap als 'bevoegd gezag' worden belangrijker in regie en coördinatie

Poll

De kerninstrumenten

1 Omgevingsvisie

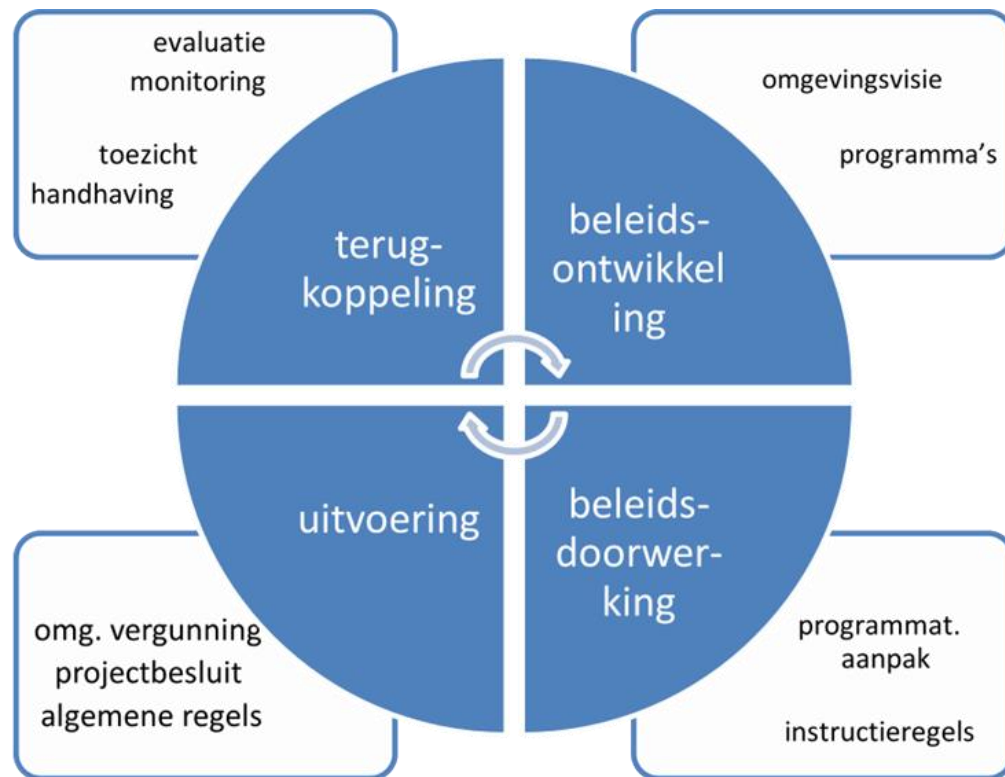
2 Programma's

3 Decentrale regels

4 Algemene rijksregels

Beleidscyclus

Instrumenten	Wat behelst het?
omgevingsvisie	Ambities en kaders
projectbesluit	Grootschalige gebiedsontwikkeling
programma	Maatregelen; <i>vastgesteld door College van B&W</i>
omgevingsplan	Regels

Poll

Omgevingsloket

- **Alle informatie** over leefomgeving **op één plek**: <https://omgevingswet.overheid.nl>

- **5 onderdelen:**

- Vergunningscheck
- Aanvragen
- Regels op de kaart
- Maatregelen op maat
- Mijn omgevingsloket

- Meer informatie vind je op: [Introductie Omgevingsloket | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)

Welkom op het Omgevingsloket

Een vergunning aanvragen of melding doen, bijvoorbeeld voor een nieuwe dakkapel, een nieuw bedrijfsspan of een activiteit op of aan een dijk. Het kan met het nieuwe Omgevingsloket.

Meest gekozen werkzaamheden

Aanbouw of schuur plaatsen

Sloop-werkzaamheden

Dakkapel plaatsen

Raam of gevel veranderen

Boom kappen of snoeien

Andere werkzaamheden

Check of u een vergunning nodig heeft

Wilt u iets veranderen aan het huis, tuin of bedrijf?

Doe hier de vergunningcheck om te kijken of u een vergunning nodig heeft of een melding moet doen.

[Vergunningcheck >](#)

Vergunning aanvragen of melding doen

Weet u al voor welke activiteiten u een vergunning moet aanvragen of een melding moet doen? Dan kan u een aanvraag of melding starten.

[Aanvragen >](#)

Bekijk de regels op de kaart op uw locatie

In Regels op de kaart vindt u de regels van alle overheden bij elkaar. U kunt ook plannen van de overheid bekijken voor de toekomst.

[Regels op de kaart >](#)

Maatregelen voor bedrijven en burgers

Welke algemene regels gelden er voor uw bedrijf, huis of project? Krijg een overzicht van de maatregelen waarmee u aan de regels kunt voldoen.

[Maatregelen op maat >](#)

Uw idee verkennen

Heeft u een idee voor een project dat u wilt verkennen? Of heeft u een plan, maar wilt u eerst de mogelijkheden bespreken? Overleg hierover met bijvoorbeeld uw gemeente of waterschap.

[Verken uw idee >](#)

Poll

Participatie, wat is het?

Participatie is het betrekken van betrokken partijen voordat de formele besluitvorming van start gaat

En gaat om het **ophalen van belangen**

- Van burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen
- Bijvoorbeeld via raadspanels, ontwerpateliers, stadsgesprekken, discussiefora, enquêtes en internetconsultaties
- Wettelijk verplicht voor een aantal omgevingswetdocumenten
- De omgevingswet regelt het wat, niet het hoe

Participatie is geen vervanging van rechtsbescherming.

Wettelijk verplicht, hoe zit dat?

Gemeente aan zet:

- **Kennisgeving** bij het omgevingsplan en de projectprocedure
- **Motiveringsplicht** bij omgevingsvisie, programma, omgevingsplan, waterschapsverordening, omgevingsverordening, voorkeursbeslissing en projectbesluit

Initiatiefnemer aan zet:

- Bij vergunningsaanvraag aangeven of je aan participatie hebt gedaan (**aanvraagvereiste**)
- Participatie is verantwoordelijkheid initiatiefnemer; *niet aan participatie doen, is geen weigeringsgrond voor vergunningsaanvraag*
- Gemeente beslist of de participatie voldoende is

**Uitzondering:
Buitenplanse aanvragen**

Trap er niet in!

- Gemeente kan **geen** beleidsregels opstellen over hoe participatie van de initiatiefnemer er uit moet zien: het wat is verplicht, niet het hoe
- De gemeenteraad kan wel beleidsregels opstellen over de gevallen waarin zij een bindend advies geeft over buitenplanse aanvragen, maar alleen over de wijze waarop de raad zal adviseren

Benut het kompas

Benut het kompas voor het maken van een participatieaanpak. Als je initiatiefnemer bent, of meedoet in het proces van een ander.

Hoe weeg je de samenwerking?

- Welke afspraken maak je over het verzamelen van alle afwegingen?
- Hoe weeg je alle inbreng?
- Hoe organiseer en toets je het democratische proces?

Wat wil je bereiken?

- Welke ambities en doelen heb je?
- Is de situatie urgent?
- Wat voor soort plan maak je?
- Aan welke verschillende thema's raakt je initiatief?

Hoe ga je samenwerken?

- Welke werkvormen passen bij de participatie die jij voor ogen hebt?
 - Welke samenwerkingsvormen zijn mogelijk?
- Check online de werkvormen:
www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl/participatiegids

Welke route je ook volgt, participatie gedijt bij:

Oprechte interesse in partijen; ieders inbreng telt. Duidelijke kaders rond het doel van de participatie en de inbreng. Transparantie over de weging van inbreng en de manier van terugkoppelen. Bestuurlijk commitment van het bevoegd gezag.

Waarom wil je samenwerken?

- Welk motieven hebben betrokkenen?
- Hoe kijkt het bestuur naar participatie?

Met wie wil je samenwerken?

- Wie voelen zich betrokken bij het plan, of mag je zeker niet vergeten?
- Welke belangen en standpunten verwacht je?
- Hoe is de rolverdeling en liggen de verantwoordelijkheden?

Wanneer wil je samenwerken?

- Welke afspraken maak je over de mate van participatie?
- Hoe ver wordt ieders inbreng meegenomen?
- Welke momenten zijn vooral geschikt voor samenwerking?

Als participatie onvoldoende is, kan de gemeente...

- Het is mogelijk om, voorafgaand aan de indiening, een **ontwerpaanvraag ter inzage te leggen**. De gemeente bepaalt zelf een passende termijn voor het indienen van de reacties
- Na publieke kennisgeving kan door de gemeente, op basis van de verstrekte gegevens bij de aanvraag, worden bezien of er nog **aanvullend contact met derde partijen** nodig is
- Artikel 4.8 Awb bevat de mogelijkheid voor een bestuursorgaan om **een zienswijze te vragen aan derden** die naar verwachting bedenkingen zullen hebben tegen het voorgenomen besluit
- **Meewegen** uitkomst participatie met bindend adviesrecht van de gemeenteraad

Participatieverordening op komst

Wetsvoorstel versterking participatie op decentraal niveau is bijna klaar:

'... Het betrekken van ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van gemeentelijk beleid'

- Uitdaagrecht (Right to Challenge)
- Wetsvoorstel gaat niet over participatie georganiseerd door initiatiefnemers i.h.k.v. aanvraag omgevingsvergunning
- Deze verordening gaat ook over uitvoering en evaluatie van beleid

De participatieverordening bepaalt dat het moet gebeuren, maar niet hoe (participatie is maatwerk)

Poll

Omgevingsdialoog

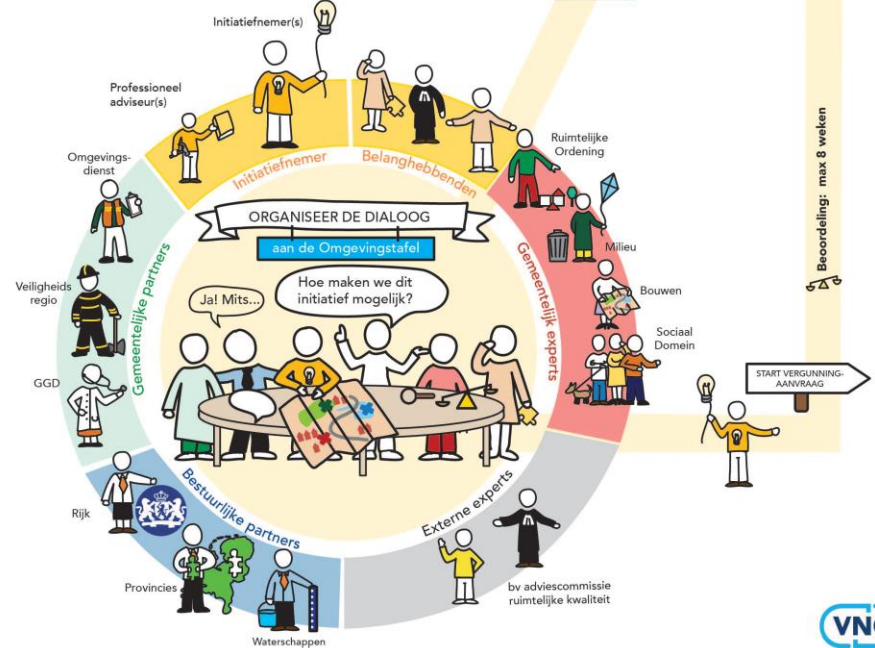
De klant

- Lidewij (inwoner)**
Ik wil graag weten waar ik moet beginnen
- Matthijs (inwoner)**
Ik wil inzicht in het proces en niet te lang wachten
- Eva (ondernemer)**
Ik hoor liever wat wél kan
- Eva (ondernemer)**
Ik wil graag één contactpersoon
- Friso (adviseur)**
Ik hoor graag zo vroeg mogelijk welke aanpassingen nodig zijn
- Jan (agrariër)**
Ik hoor graag zo snel mogelijk wat er gaat veranderen
- Rianne (belanghebbende, inwoner)**

DE OMGEVINGSTAFEL: ANDERS WERKEN MET DE OMGEVINGSWET

De complexe vergunningaanvraag van 26 naar 8 weken

De Organisatie

- Rogier (planmaker)**
Ik wil dat we ons richten op het gemeenschappelijke doel van de opdrachtgever
- Rogier (planmaker)**
Ik wil bestuursvorming versnellen van schakels af
- Myrthe (KCC medewerker)**
Ik wil juiste en niet versnipperde informatie
- Toon (vergunningverlener)**
Ik wil betere kwaliteit van aanvragen en plannen
- Toon (vergunningverlener)**
Ik wil vroeg en beter betrokken worden!

Poll

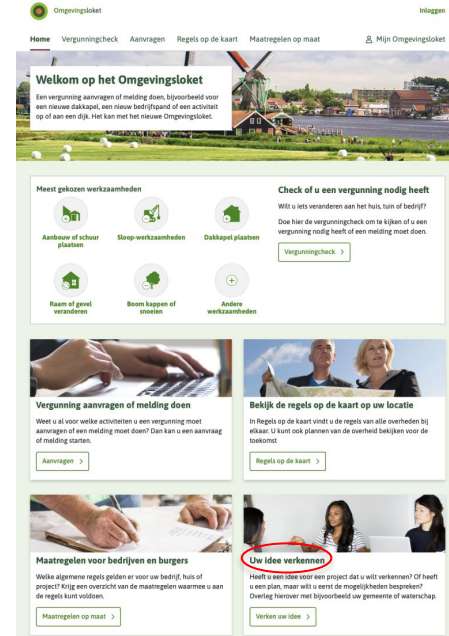
'Reactief' richting de overheid

- Sluit aan bij visie, programma, plan van je gemeente
- Kijk welke kaders er al vast staan en welke ruimte er voor je inbreng is
- Vraag ondersteuning (lokaal, LSA, Katalys) om de plannen te doorgronden of alternatieven op te stellen
- Vraag of er een klankbordgroep/raads werkgroep is en sluit aan
- Vraag of de klankbordgroep voor zowel visie, programma als plan kan dienen (duurzame participatie)
- Vertel jouw verhaal en sta open voor de andere verhalen, en speel daar op in
- Maak de kring groter: haak mensen aan die ideeën of belangen hebben
- Bepaal met elkaar een focus: wat is voor jullie het meest belangrijk?
- Probeer met een integrale oplossing te komen
- Kijk wat er met jouw inbreng gedaan is en hoe de belangen zijn afgewogen
- Gebruik eventueel de zienwijze procedure

'Actief' in je eigen vergunningsproces

- ❑ Als je een vergunning nodig hebt, denk ook zelf goed na over de participatie
- ❑ Verdiep je in de omgevingsvisie, programma, wijkplannen
- ❑ Start bij de maatschappelijke doelen die je wilt bereiken met jouw initiatief
- ❑ Kies één aanspreekpunt binnen je organisatie
- ❑ Zorg voor een omgevingsdialog
- ❑ Ga indien nodig op zoek naar een vaste contactpersoon bij de gemeente
- ❑ Verken je idee voordat je een vergunningsaanvraag doet
- ❑ Bereid je goed voor als je voor een omgevingstafel wordt uitgenodigd

Omgevingsloket

Home Vergunningcheck Aanvragen Regels op de kaart Maatregelen op maat Mijn Omgevingsloket

Welkom op het Omgevingsloket

Een vergunning aanvragen of melding doen, bijvoorbeeld voor een nieuwe dakkapel, een nieuw bedrijfspand of een activiteit op of aan een dijk. Het kan met het nieuwe Omgevingsloket.

Meest gekozen werkzaamheden

- Aanbouw of schar plaatsen
- Sloop-werkzaamheden
- Dakkapel plaatsen
- Ramen of gevel veranderen
- Bomen kappen of snoeien
- Andere werkzaamheden

Check of u een vergunning nodig heeft

Wilt u iets veranderen aan het huis, tuin of bedrijf? Doe hier de vergunningcheck om te kijken of u een vergunning nodig heeft of een melding moet doen.

Vergunningcheck >

Vergunning aanvragen of melding doen

Weet u al voor welke activiteiten u een vergunning moet aanvragen of een melding moet doen? Dan kan u een aanvraag of melding starten.

Aanvragen >

Bekijk de regels op de kaart op uw locatie

In Regels op de kaart vindt u de regels van alle overheden bij elkaar. U kunt ook plannen van de overheid bekijken voor de toekomst.

Regels op de kaart >

Maatregelen voor bedrijven en burgers

Welke algemene regels gelden er voor uw bedrijf, huis of project? Krijg een overzicht van de maatregelen waarmee u aan de regels kunt voldoen.

Maatregelen op maat >

Uw Idee verkennen

Heeft u een idee voor een project dat u wilt verkennen? Of heeft u een plan, maar wilt u eerst de mogelijkheden bespreken? Overleg hierover met bijvoorbeeld uw gemeente of waterschap.

Verken uw idee >

Samenwerken met de overheid!

- Bouw samen aan visie, programma, plan met je gemeente (vb. Markdal)
- Maak gebruik van het uitdaagrecht
- Insteken vanuit gezondheid/gezonde leefomgeving opent het gesprek: vormt een pakkende integrale benadering
- Realiseer je dat de overheid ook een stakeholder is
- Samenwerken doe je ook met al die andere belangenpartijen in je woonomgeving

Tips

- Zorg dat je als collectief met 1 stem spreekt en bundel krachten met gelijkgestemde organisaties om je stem te vergroten*
- Werk vanuit een 'entiteit', kortom organiseer je als een vereniging/stichting/coöperatie/...*
- Communiceer open en actief over je standpunten, acties en overlegmomenten*

Poll

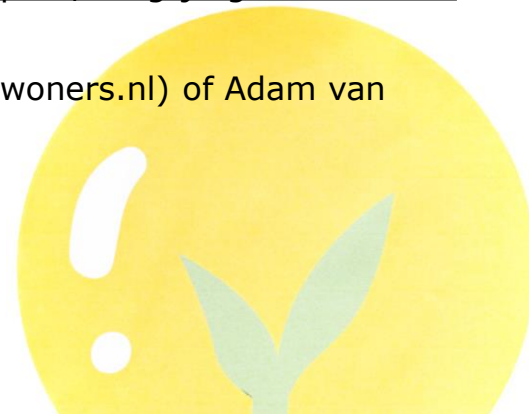
Wat ben je te weten gekomen?

- De Omgevingswet gaat over **samen onze leefomgeving maken**
- **In het omgevingsloket** vind ik alle informatie op een rijtje
- **'Participatie'**: ik weet nu beter wat mijn plichten en juist ook wat mijn rechten zijn
- Ik ben nu **beter voorbereid** als de overheid mij uitnodigt **voor een omgevingsoverleg**
- En als ik **in actie** wil komen, heb ik nu een handige checklist bij de hand

Hoe nu verder?

- Dit webinar en deze presentatie worden gedeeld
- Inclusief antwoorden op de overgebleven vragen uit de chat
- Wil je verder praten en/of leren? Dit zijn ontmoetings- en workshopsopties:
 - Bijeenkomst 'Samenwerken met je gemeente' op 16 & 23 April (2 avonden; online):
<https://www.lsabewoners.nl/bijeenkomsten/samenwerken-met-je-gemeente/>
 - Daag je Gemeente uit: <https://ondernemenmetjebuurt.nl/agendapunt/daag-je-gemeente-uit-meerdaagse-training/> (er komen nieuwe data)
- Neem contact op met Thijs van Mierlo van LSA Bewoners (thijs@lsabewoners.nl) of Adam van Bergeijk van Vereniging NOV (a.vanbergeijk@nov.nl)

Meer informatie

- Omgevingsloket: [Introductie Omgevingsloket | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)
- Participatiegids: <https://iplo.nl/regelgeving/omgevingswet/participatie/>
- Omgevingstafel: [Aan de slag met de Omgevingstafel | Aan de slag met de Omgevingswet](#)
- Uitdaagrecht: <https://www.isabewoners.nl/meebeslissen/het-right-to-challenge/>
- Praatplaten: [Praatplaten | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)
- Democratic Challenge: [Spiegelpunten voor participatie | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)
- Websites IPLO (www.iplo.nl), Aan de slag met de Omgevingswet (www.aandeslag.nl), Vereniging Nederlandse gemeenten (www.vng.nl)
- Met vragen kun je bij het Informatiepunt Leefomgeving (IPLO) terecht. Op de website www.iplo.nl vind je antwoorden op de meest gestelde vragen. Zit je vraag er niet bij, bel dan op.

Vragen?

